

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА

**ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради університету
29 серпня 2022 року, протокол № 3

Ректор, голова вченої ради університету,
доктор юридичних наук, професор

_____ Олег ОМЕЛЬЧУК

30 серпня 2022 року
м.п.

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ»
для підготовки на першому освітньому рівні
здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра
зі спеціальності 232 Соціальне забезпечення
галузі знань 23 Соціальна робота

м. Хмельницький
2022

РОЗРОБНИК:

Старший викладач кафедри публічного управління та адміністрування, кандидат економічних наук
17 червня 2022 року

_____ Петро СЕМ'ЯНЧУК

СХВАЛЕНО

Рішення кафедри публічного управління та адміністрування
20 червня 2022 року, протокол № 13
завідувач кафедри, доктор наук з державного управління, кандидат економічних наук, доцент
20 червня 2022 року
деканеса факультету управління та економіки, кандидатка економічних наук, доцентка
20 червня 2022 року

_____ Едуард ЩЕПАНСЬКИЙ

_____ Тетяна ТЕРЕЩЕНКО

ПОГОДЖЕНО

Рішення методичної ради університету
25 серпня 2022 року, протокол № 1
Першапроректорка, голова методичної ради університету, кандидатка наук з державного управління, доцентка
25 серпня 2022 року

_____ Ірина КОВТУН

Обліковий обсяг 1,00 ум.др.арк.

ЗМІСТ

	Стор.
1. Опис навчальної дисципліни	– 3
2. Заплановані результати навчання	– 4
3. Програма навчальної дисципліни	– 8
4. Структура вивчення навчальної дисципліни	– 12
4.1. Тематичний план навчальної дисципліни	– 12
4.2. Аудиторні заняття	– 13
4.3. Самостійна робота студентів	– 13
5. Методи навчання та контролю	– 13
6. Схема нарахування балів	– 13
7. Рекомендовані джерела	– 15
7.1. Основні джерела	– 15
7.2. Допоміжні джерела	– 15
8. Інформаційні ресурси в Інтернеті	– 18

1. Опис навчальної дисципліни

1. Шифр і назва галузі знань	– 23	Соціальна робота
2. Код і назва спеціальності	– 232	Соціальне забезпечення
3. Назва спеціалізації	–	Спеціалізація не передбачена
4. Назва дисципліни	–	Управління у сфері соціального забезпечення
5. Тип дисципліни	–	обов'язкова
6. Код дисципліни	–	ОП.232.Б.18
7. Освітній рівень, на якому вивчається дисципліна	–	перший
8. Ступінь вищої освіти, що здобувається	–	бакалавр
9. Курс / рік навчання	–	четвертий
10. Семестр	–	7/7-8
11. Обсяг вивчення дисципліни:		
1) загальний обсяг (кредитів ЄКТС / годин)	– 4 / 120	
2) денна форма навчання:		
аудиторні заняття (годин)	– 54	
% від загального обсягу	– 45	
лекційні заняття (годин)	– 28	
% від обсягу аудиторних годин	– 52	
семінарські заняття (годин)	– 26	
% від обсягу аудиторних годин	– 48	
самостійна робота (годин)	– 66	
% від загального обсягу	– 55	
тижневих годин:	7	
аудиторних занять	– 3,1	
самостійної роботи	– 3,8	
заочна форма навчання:		
аудиторні заняття (годин)	16	
% від загального обсягу	13,3	
лекційні заняття (годин)	12	
% від обсягу аудиторних годин	75	
семінарські заняття (годин)	4	
% від обсягу аудиторних годин	25	
самостійна робота (годин)	104	
12. Форма семестрового контролю	–	екзамен
13. Місце дисципліни в логічній схемі:		
1) попередні дисципліни	–	ОП.232.Б.1 Вступ до спеціальності та основи досліджень

	ОП.232.Б.2 Соціальна робота
	ОП.232.Б.3 Система соціального забезпечення
	ОП.232.Б.5 Право соціального забезпечення
	ОП.232.Б.12 Соціальна політика в Україні
	ОП.232.Б.16 Соціальне обслуговування
2) супутні дисципліни	– ОП.232.Б.22 Соціальна робота в територіальній громаді
3) наступні дисципліни	– ОП.232.Б.24 Соціальна робота з групами та організаціями
14. Мова вивчення дисципліни	– Українська.

2. Заплановані результати навчання

Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни

ЗК 01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 05. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 15. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих на себе обов'язків.

ЗК 16. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо при прийнятті рішень та вирішенні проблемних ситуацій у сфері соціального забезпечення.

СК 01. Здатність аналізувати суспільні процеси пов'язані з соціальним розвитком Української держави, розуміти природу, динаміку, принципи організації системи соціального забезпечення, форми та способи взаємодії уповноважених органів та закладів.

СК 02. Здатність розуміти нормативно-правову базу стосовно сфери соціального забезпечення.

СК 04. Здатність використовувати механізми призначення виплат та надання соціальних послуг та застосування засобів контролю в системі соціального забезпечення населення.

СК 06. Здатність планувати та звітувати в системі соціального забезпечення, у тому числі шляхом застосовувати сучасні інформаційні системи та програмне забезпечення для отримання й обробки даних у сфері соціального забезпечення.

СК 09. Здатність до планування та реалізації заходів з проведення моніторингу і інспектування у сфері соціального забезпечення.

СК 10. Здатність здійснювати аналіз механізмів надання окремих видів соціального забезпечення, планувати та реалізовувати заходи з надання адресної соціальної допомоги.

СК 11. Здатність оцінювати якість соціальних послуг.

СК 14. Здатність до генерування нових ідей та креативності у професійній сфері.

Результати навчання

ПР 02. Ідентифікувати причинно-наслідкові зв'язки розвитку суспільства та прояви соціально-економічних проблем у різних категорій населення, демонструвати знання та розуміння фактів, джерел, принципів, теорій, механізмів, пов'язаних з явищами та процесами у сфері соціального забезпечення.

ПР 03. Застосовувати методи збору інформації: аналіз документів, опитування та спостереження.

ПР 04. Вміння застосовувати статистичну, методичну та нормативну базу системи соціального захисту населення.

ПР 05. Використовувати механізми призначення адресної соціальної допомоги, пенсій, соціальних послуг.

ПР 07. Використовувати базові знання про принципи державної соціальної політики та шляхи соціального забезпечення населення.

ПР 09. Виявляти готовність до взаємодії з колегами по роботі, приймати управлінські рішення в організації роботи виконавців, здійснювати професійну діяльність на основі етичних

принципів, дотримання прав особи, сприяння вирішенню проблем.

ПР 11. Визначати соціальні проблеми та потреби і причини їх виникнення, тенденції розвитку, наслідки, соціальний стан певних категорій населення.

ПР 16. Застосовувати нормативно-правову базу в захисті соціальних груп населення, демонструвати практичні навички застосування норм права щодо відносин, котрі виникають при наданні окремих видів соціального забезпечення.

Після завершення вивчення дисципліни здобувач повинен продемонструвати такі результати навчання:	
1. Знання <i>(здатність запам'ятовувати або відтворювати факти (терміни, конкретні факти, методи і процедури, основні поняття, правила і принципи, цілісні теорії тощо)</i>	
1.1)	відтворювати визначення понятійно-термінологічного апарату з Управління соціальним забезпеченням;
1.2)	називати основні нормативно-правові акти соціального забезпечення і соціального страхування;
1.3)	описувати методiku та методологію Управління соціальним забезпеченням;
1.4)	класифікувати та оцінювати соціальні послуги;
1.5)	надавати характеристику різним формам, методам, функціям та принципам управління у сфері соціального забезпечення;
2. Розуміння <i>(здатність розуміти та інтерпретувати вивчене, уміння пояснити факти, правила, принципи; перетворювати словесний матеріал у, наприклад, математичні вирази; прогнозувати майбутні наслідки на основі отриманих знань)</i>	
2.1)	пояснювати зміст основних термінів, що розкривають суть управління соціальним забезпеченням;
2.2)	описувати категорії суб'єктів, які реалізують соціальну політику;
2.3)	обговорювати понятійний апарат і розмежовувати категорії управління соціальним забезпеченням;
2.4)	проектувати ефективність управління соціальним забезпеченням;
3. Застосування знань <i>(здатність використовувати вивчений матеріал у нових ситуаціях (наприклад, застосувати ідеї та концепції для розв'язання конкретних задач)</i>	
3.1)	застосовувати отримані знання при описанні різних форм, методів, функцій та принципів управління у сфері соціального забезпечення;
3.2)	вміння виконувати організаційні, координаційні, регулюючі та мотиваційні функції, що покладені на органи управління соціальним забезпеченням;
3.3)	вміння виконувати прогностичні, планувальні, облікові, аналітичні і контролюючі функції, що покладені на органи управління соціальним забезпеченням;
3.4)	вміння виконувати допоміжні функції, що покладені на органи управління соціальним забезпеченням;
3.5)	вміння застосовувати необхідні форми, методи і принципи управління соціальним забезпеченням;
3.6)	Вміння вчасно орієнтуватися і швидко реагувати на виклики управління соціальним забезпеченням за умов воєнного стану
4. Аналіз <i>(здатність розбивати інформацію на компоненти, розуміти їх взаємозв'язки та організаційну структуру, бачити помилки й огріхи в логіці міркувань, різницю між фактами і наслідками, оцінювати значимість даних)</i>	
4.1)	упорядковувати уявлення про розмежування повноважень на різних рівнях управління сферою соціального забезпечення;
4.2)	аналізувати дієвість форм і методів управління сферою соціального забезпечення;

4.3) аналізувати ефективність функцій управління сферою соціального забезпечення;
4.4) аналізувати результативність принципів управління сферою соціального забезпечення;
4.5) аналізувати особливості й динамічність управління сферою соціального забезпечення за умов війни;
5. Синтез <i>(здатність поєднувати частини разом, щоб одержати ціле з новою системною властивістю)</i>
5.1) аргументувати критеріяльність поділу видів та рівнів управління соціальним забезпеченням;
5.2) формулювати свою думку стосовно форм управління соціальним забезпеченням;
5.3) пропонувати власне бачення проєктування ефективності управління соціальним забезпеченням.
6. Оцінювання <i>(здатність оцінювати важливість матеріялу для конкретної цілі)</i>
6.1) оцінювати якість і доцільність різних видів соціальних ресурсів;
6.2) узагальнювати інформацію про управління соціальним забезпеченням;
6.3) порівнювати якість різних форм і методів управління у сфері соціального забезпечення;
6.4) порівнювати якість надання соціальних послуг у регіональному розрізі;
6.5) узагальнювати інформацію про соціальне забезпечення, соціальний захист і соціальне страхування за умов воєнного стану.
7. Створення (творчість) <i>(здатність до створення нового культурного продукту, творчості за умов багатовимірностей альтернативності сучасної культури)</i>
7.1) генерувати ідеї щодо удосконалення методів управління соціальним забезпеченням;
7.2) давати оцінку управлінню соціальним забезпеченням на різних рівнях

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Сфера соціального забезпечення як об'єкт управління в соціальній державі

Суть соціального забезпечення. Соціальний захист. Соціальне забезпечення. Принципи соціального забезпечення. Принцип соціального страхування. Правило еквівалентності. Правило перерозподілу. Соціальний захист і соціальна справедливість. Принцип соціального забезпечення. Принцип допомоги. Принцип соціальної солідарності. Інтертемпоральний (міжчасовий) перерозподіл. Інтерперсональний (міжособистісний) перерозподіл.

Предмет дисципліни «Управління соціальним забезпеченням». Джерела права соціального забезпечення.

Поняття та ознаки соціальної держави. Соціально-економічні права людини та соціальний мир в країні. Основні ознаки соціальної держави. Перелік завдань соціальної держави. Соціальне забезпечення як складова соціальної політики. Правовідносини у сфері соціального забезпечення. Системи соціального забезпечення.

Соціальні зобов'язання держави в сфері соціального забезпечення. Соціальне забезпечення як фундаментальна категорія соціальної держави. Відносини з формування фінансових коштів, що спрямовуються на соціальне забезпечення. Відносини з організації та управління соціальним забезпеченням. Відносини з безпосереднього надання фізичним особам відповідних видів соціального забезпечення з наперед визначених джерел фінансування.

Компоненти соціального забезпечення. Джерела фінансування. Інфраструктура соціального забезпечення. Соціальні випадки. Коло осіб, які потрапили у важкі життєві ситуації. Мета надання соціального забезпечення. Види, форми і способи надання соціального забезпечення. Концепції соціального забезпечення: непрацездатності; соціальної

аліментарности; соціальних ризиків; індивідуальної форми розподілу. Теорія соціального захисту. Функції соціального забезпечення: економічна, соціальна, політична, демографічна.

Тема 2. Організаційні основи управління у сфері соціального забезпечення

Рівні управління у сфері соціального забезпечення: державний, регіональний (муніципальний), місцевий, корпоративний, локальний, галузевий.

Поняття правовідносин та органи управління соціальним забезпеченням. Система органів управління соціальним забезпеченням. Департаменти соціального захисту населення. Структурні підрозділи з питань соціального захисту населення. Виконавчі органи з питань соціального захисту населення. Сфера призначення соціального забезпечення. Організація санаторно-курортного лікування. Видання відповідних посвідчень. Ухвалення рішення про направлення до реабілітаційних установ. Ухвалення рішення про набуття окремими громадянами спеціального статусу.

Власні (самоврядні) повноваження органів управління соціальним забезпеченням. Встановлення за рахунок власних коштів та благодійних надходжень. Вирішення відповідно до законодавства питань про подання допомоги. Організація будинків-інтернатів, побутового обслуговування, продажу товарів. Вирішення питань про надання ритуальних послуг. Делеговані повноваження органів управління соціальним забезпеченням. Надання компенсацій і пільг. Організація проведення громадських та тимчасових робіт. Організація надання соціальних послуг бездомним особам. Зловживання у сфері соціального забезпечення. Відповідальність у сфері управління соціальним забезпеченням.

Тема 3. Форми і методи управління соціальним забезпеченням

Теоретичні аспекти форм державного управління соціальним забезпеченням. Система форм державного управління соціальним забезпеченням. Правові форми державного управління соціальним забезпеченням. Видання управлінських актів. Вчинення інших юридично значущих управлінських дій. Укладання адміністративно-правових договорів. Неправові форми державного управління соціальним забезпеченням. Здійснення організаційних заходів. Здійснення матеріально-технічних операцій.

Загальна характеристика методів державного управління соціальним забезпеченням. Управлінські методи у сфері соціального забезпечення: наукові та ненаукові; демократичні та диктаторські; гнучкі та жорсткі; державні та громадські; творчі та шаблонні; адміністративні та економічні; прямої та непрямої дії. Основні загальні методи державного управління соціальним забезпеченням. Метод переконання. Метод заохочення. Метод примусу. Допоміжні загальні методи державного управління соціальним забезпеченням. Адміністративні (організаційно-розпорядчі) методи. Економічні методи. Стимулюючі методи. Соціально-психологічні методи. Методи управління соціально-масовими процесами. Методи управління групами. Методи управління групами і процесами. Методи соціального нормування і методи соціальної профілактики. Методи соціального регулювання. Методи рольових змін. Методи формування і розвитку трудового колективу. Методи гуманізації стосунків у трудовому колективі. Методи психологічного спонукання (мотивації). Методи професійного відбору і навчання кадрів. Правові методи. Ідеологічні методи. Технологічні методи. Спеціальні методи управління соціальним забезпеченням.

Тема 4. Функції управління сферою соціального забезпечення

Поняття і класифікація функцій управління сферою соціального забезпечення. Загальні функції управління сферою соціального забезпечення. Функції прогнозування і планування в управлінні соціальним забезпеченням. Довгострокові, перспективні завдання соціального захисту населення. Стратегічні плани. Тактичні плани. Оперативні плани. Функція організації в управлінні соціальним забезпеченням. Основні організаційні структури управління сферою соціального забезпечення: лінійна; функціональна; лінійно-функціональна.

Функція мотивації в управлінні соціальним забезпеченням. Стимулювання за допомогою зовнішніх факторів (матеріальне й моральне стимулювання). Мотивування внутрішніх (психологічних) спонукань до праці. Внутрішні мотиви. Зовнішні мотиви. Функції координації та регулювання в управлінні соціальним забезпеченням. Функції обліку та аналізу у сфері соціального забезпечення. Функція контролю у сфері соціального забезпечення. Суб'єкти контролю у сфері соціального забезпечення. Об'єкти контролю у сфері соціального забезпечення. Вимоги до контролю у сфері соціального забезпечення.

Спеціальні функції управління сферою соціального забезпечення. Допоміжні функції управління сферою соціального забезпечення: кадрова, матеріально-технічна, фінансова, діловодство.

Тема 5. Принципи управління у сфері соціального забезпечення

Поняття принципів управління у сфері соціального забезпечення. Соціально-політичні принципи управління соціальним забезпеченням: демократизм; рівноправність осіб різних національностей; рівність усіх перед законом; законність; гласність і врахування громадської думки; об'єктивність. Організаційні принципи управління соціальним забезпеченням: галузевий принцип; територіальний принцип; функціональний принцип.

Поняття, ознаки та види актів державного управління соціальним забезпеченням. Особливості актів державного управління соціальним забезпеченням: функціонально-виконавчий характер; підзаконний характер; офіційний характер; владний характер; установлено-процедурний характер. Вимоги, що висуваються до актів державного управління у сфері соціального забезпечення: оптимальність, доцільність, ефективність, соціальна справедливість, відповідність юридичним вимогам (законність), відповідність організаційно-технічним вимогам. Нормативні акти державного управління у сфері соціального забезпечення. Індивідуальні акти державного управління у сфері соціального забезпечення. Змішані акти державного управління у сфері соціального забезпечення.

Тема 6. Державне управління у сфері соціального забезпечення

Суть і необхідність державного управління і державного регулювання у сфері соціального забезпечення. Захист інтересів громадян і суспільства. Забезпечення реалізації окремих суспільних інтересів, які не може реалізувати ринок. Управління у сфері соціального страхування і пенсійного забезпечення. Управління у сфері зайнятості. Управління соціальним забезпеченням осіб з інвалідністю.

Основи державного управління та регулювання у сфері соціального забезпечення. Розробка та прийняття системи законодавчих і нормативно-правових актів. Перегляд і затвердження розмірів страхових внесків, норм, нормативів з урахуванням поточної економічної та соціальної ситуації. Перегляд видів та розмірів соціальних виплат. Встановлення обов'язкової вимоги щодо створення страхових резервів. Державний фінансовий контроль за дотриманням законодавства. Контроль нагляд за діяльністю центральних і територіальних органів державних фондів соціального страхування. Мета державного регулювання у сфері соціального забезпечення.

Система органів державного регулювання у сфері соціального забезпечення. Державне встановлення видів пенсій, допомог, визначення порядку умов їх призначення, джерел фінансування та формування системи органів управління і регулювання соціального захисту.

Тема 7. Недержавне управління соціальним забезпеченням в Україні

Загальна характеристика недержавного управління соціальним забезпеченням в Україні. Учасники організації недержавного соціального забезпечення в Україні: вкладники та учасники пенсійних фондів; пенсійні фонди; страхові компанії; банківські установи, які є зберігачами пенсійного фонду; банківські установи, які мають право відкривати пенсійні депозитні рахунки; роботодавці – платники корпоративних пенсійних фондів; компанія з управління активами, яка уклала відповідні договори; саморегульована організація у сфері

недержавного пенсійного забезпечення; особи, які надають консультаційні та агентські послуги. Механізм контролю за органами недержавного соціального забезпечення в Україні.

Недержавний сектор суб'єктів, що надають соціальні послуги: громадські, благодійні, релігійні організації та фізичні особи, діяльність яких пов'язана з наданням соціальних послуг. Органи державного нагляду і контролю у сфері недержавного пенсійного та іншого соціального забезпечення.

Тема 8. Управління соціальним забезпеченням в Україні за умов війни

Загальна характеристика соціального забезпечення за умов воєнного стану. Організація евакуації із тимчасово окупованих територій, прифронтових населених пунктів та зон ведення бойових дій. Соціальне забезпечення і соціальний захист внутрішньо переміщених осіб (ВПО). Надання гуманітарної допомоги, ліків та продуктових наборів і співпраця з гуманітарними організаціями. Організація волонтерської діяльності. Тематичні штаби для координації гуманітарної допомоги. Організація неформальної мережі співпраці між різними сторонами, орієнтованими на розв'язання проблем ВПО. Взаємодія муніципальних структур з волонтерськими ініціативами, громадськими та благодійними організаціями, представництвами міжнародних фондів. Зобов'язання національних органів влади, органів місцевого самоврядування і комунальних установ щодо соціального забезпечення за умов воєнного стану. Організація соціальної роботи за умов збільшення кількості вразливих груп населення: багатодітних сімей, учасників бойових дій, чорнобильців, пенсіонерів, дітей війни, дітей-сиріт, дітей з неповних сімей, військовослужбовців, осіб з інвалідністю, безвісти зниклих, насильно депортованих з України, поранених, військовополонених українців, військовополонених росіян, ув'язнених. Організація додаткових соціальних ініціатив – повної компенсації коштів за комунальні послуги для сімей загиблих на війні та додаткових виплат для учасників бойових дій. Режим кризового надання соціальних послуг.

4. Структура вивчення навчальної дисципліни

4.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Кількість годин						Кількість годин					
		Денна форма навчання						Заочна форма навчання					
		Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
Лекції	Сем. (прак)		Лабор.	Ін. зав.	СРС	Лекції	Сем. (прак)		Лабор.	Ін. зав.	СРС		
1.	Сфера соціального забезпечення як об'єкт управління в соціальній державі	13	2	2	-	-	9	14	1	-	-	-	13
2.	Організаційні основи управління у сфері соціального забезпечення	13	2	2	-	-	9	14	1	-	-	-	13
3.	Форми і методи управління соціальним забезпеченням	17	4	4	-	-	9	16	2	1	-	-	13
4.	Функції управління сферою соціального забезпечення	17	4	4	-	-	9	16	2	1	-	-	13

№ теми	Назва теми	Кількість годин						Кількість годин					
		Денна форма навчання						Заочна форма навчання					
		Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
Лекції	Сем. (прак)		Лабор.	Ін.зав.	СРС	Лекції	Сем. (прак)		Лабор.	Ін.зав.	СРС		
5.	Принципи управління у сфері соціального забезпечення	16	4	3	-	-	9	16	2	1	-	-	13
6.	Державне управління у сфері соціального забезпечення	16	4	3	-	-	9	16	2	1	-	-	13
7.	Недержавне управління соціальним забезпеченням в Україні	13	2	2	-	-	9	14	1	-	-	-	13
8.	Управління соціальним забезпеченням в Україні за умов війни	15	4	2	-	-	9	14	1	-	-	-	13
	Усього	120	26	22	-	-	72	120	12	4	-	-	104

4.2. Аудиторні заняття

4.2.1. Аудиторні заняття (лекції, семінарські (практичні) заняття) проводяться згідно з темами та обсягом годин, передбачених тематичним планом.

4.2.2. Плани лекцій з передбачених тематичним планом тем визначаються в навчально-методичних матеріалах з дисципліни.

4.2.3. Плани семінарських (практичних) занять з передбачених тематичним планом тем, засоби поточного контролю знань та методичні рекомендації для підготовки до занять визначаються в навчально-методичних матеріалах з дисципліни.

4.3. Самостійна робота студентів

4.3.1. Самостійна робота студентів денної форми навчання включає завдання до окремих тем.

4.3.2. Завдання для самостійної роботи студентів та методичні рекомендації до їх виконання визначаються в навчально-методичних матеріалах з дисципліни.

4.3.4. Тематика самостійних завдань та методичні рекомендації до їх виконання визначаються в навчально-методичних матеріалах з дисципліни.

4.3.5. Самостійні завдання виконуються в межах часу, визначеного для самостійної роботи студентів, та оцінюються частиною визначених в розділі 6 цієї програми кількості балів, виділених для самостійної роботи.

5. Методи навчання та контролю

Під час лекційних занять застосовуються:

- 1) традиційний усний виклад змісту теми;
- 2) слайдова презентація.

На семінарських та практичних заняттях застосовуються:

- дискусійне обговорення проблемних питань;

- повідомлення про виконання самостійних завдань.

Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться у формах:

1) усне або письмове білиц-опитування студентів щодо засвоєння матеріалу попередньої лекції;

2) усне або письмове опитування на семінарських заняттях;

3) виконання поточних контрольних робіт у письмовій формі.

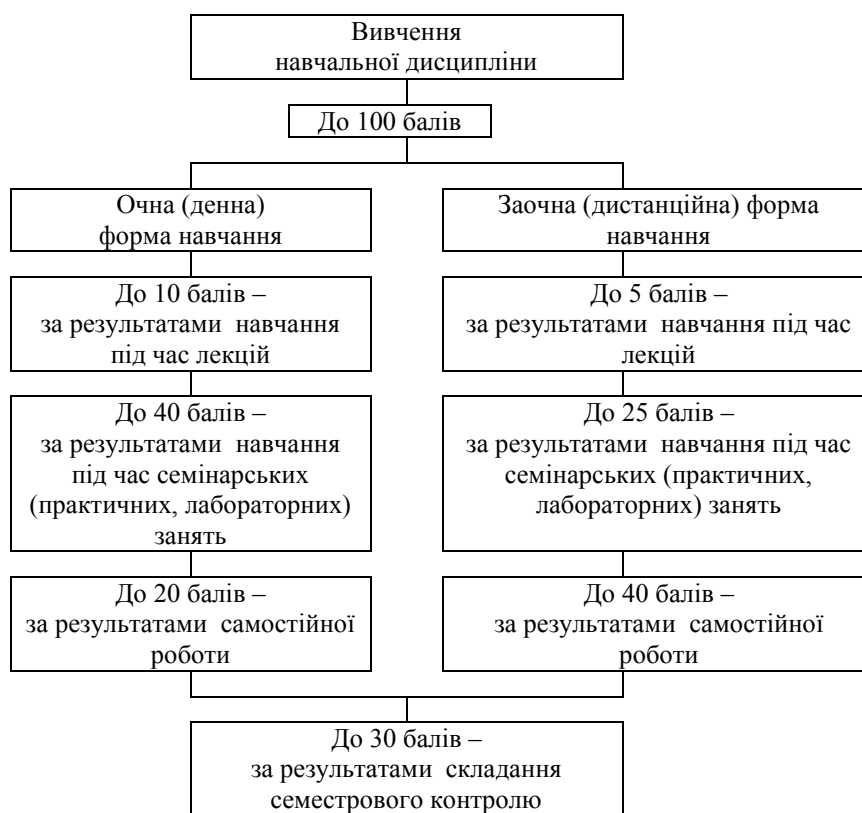
Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі усного заліка.

Структура залікового білету включає 2 теоретичних питання.

6. Схема нарахування балів

6.1. Нарахування студентам балів за результатами навчання здійснюється за схемою, наведеною на рис.

6.2. Обсяг балів, здобутих студентом під час лекцій, семінарських занять та самостійної роботи студентів визначаються в навчально-методичних матеріалах з цієї дисципліни.

7. Рекомендовані джерела

7.1. Основні джерела

1. Безугла В., Загірняк Д., Шаповал Л. Соціальне страхування: підручник. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 208 с.
2. Бечко П., Мальований М., Бечко В. Соціальне страхування: підручник. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 496 с.
3. Віжунов О.В. Правове регулювання соціального забезпечення осіб з інвалідністю в Україні та країнах Європейського Союзу: авто реф. ... канд. юрид. наук, спец.: 12.00.05 К.: Київський нац. ун-т ім. Т. Шевченка, 2020. 20 с.
4. Власова О.І. Соціальна психологія організацій та управління: підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2010. 398 с.

5. Денисенко К. Державна політика у сфері соціального захисту: аналіз понятійно-категоріального апарату. Ефективність державного управління. 2017. Вип. 2 (51). Ч. 1. С.95-101.
6. Лаврухін В.В. Державне управління у сфері соціального захисту населення: теоретичні аспекти. Аспекти публічного управління. № 1-2 (15-16). 2015. С. 23-29.
7. Малімон В.І. Соціальна і гуманітарна політика: навчальний посібник. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2012. 352 с.
8. Мокрицька Н.П. Право соціального забезпечення: навч. посіб. Львів: ЛьвДУВС, 2020. 536 с.
9. Нариси з міжнародного та зарубіжного трудового права і права соціального забезпечення: монографія / за заг. ред. В.М.Бесчастного. Харків: Право, 2017. 176 с.
10. Пенсійне забезпечення у солідарному рівні загальнообов'язкового державного пенсійного страхування / В.М.Андрії, О.Л.Кучма, Л.М.Сіньова; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. К.: Маслаков, 2018. 474 с.
11. Право соціального забезпечення: навч. посіб. / авт.: Ярошенко О.М., Слюсар А.М., Ветухова І.А. та ін.. Харків, 2019. 376 с.
12. Сем'янчук П.М., Федорчук О.С., Фасолько Т.М. Інформаційні технології і менеджмент в органах публічного управління соціальним забезпеченням. Університетські наукові записки. 2021. № 4 (82). С. 135-146.
13. Сирота І.М. Право соціального забезпечення та гарантії здійснення соціального захисту. Юридичний вісник. 2017. № 2. С. 73-78.
14. Управління соціальним забезпеченням: Практичний посібник для членів правління установ соціального забезпечення в Центральній та Східній Європі. Будапешт, 2005. 147 с.
15. Управління соціальнимі гуманітарним розвитком: навч. посіб. / за заг. ред. В. А. Скуратівського, В. П. Трощинського: у2 ч. - К.: НАДУ, 2009. - Ч. 1. - 456 с.
16. Чижов Д. А. Правовий механізм забезпечення соціального захисту людини в умовах військових конфліктів: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.05; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків, 2018. 20 с.
17. Шумило М. М. Рішення Європейського Суду з прав людини у сфері соціального захисту та їх наслідки для України. Правова держава. Вип. 28. 2017. С. 212–219.

7.2. Допоміжні джерела

1. Боднарчук О. Г. Теоретична сутність понять «соціальний захист» та «соціальне забезпечення»: окремі дискусійні питання. Юридичний науковий електронний журнал. 2020. № 4. С. 96–99.
2. Болотіна Н. Б. Право соціального захисту в Україні : навч. посіб. К.: Знання, 2008. 663 с.
3. Бондар М.І. Соціальне забезпечення та соціальний захист в Україні. Економіка та суспільство. 2021. Вип. 34. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/976/934>
4. Бондар М. І., Цятковська О. В., Цятковська А. М. Соціальне забезпечення: міжнародно-правовий аспект. Вчені записки Університету «КРОК». 2021. № 4 (64). С. 96–105.
5. Бориченко К.В. Механізм правового регулювання відносин у праві соціального забезпечення. Правові горизонти. 2019. № 14. С. 34– 39.
6. Бориченко К.В. Соціальний захист сімей з дітьми за законодавством України: автореферат... канд. юридичних наук, спец.: 12.00.05 – трудове право; право соціального забезпечення. Одеса: Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.», 2015. 20 с.
7. Васильчак С. В., Жидяк О. Р., Лояк Л. М. Соціальне забезпечення в контексті пенсійної реформи. Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. 2018. № 2. С. 19–28.
8. Дутчак А. В. Соціальне забезпечення громадян: сучасний стан та перспективи розвитку. Молодий вчений. 2017. № 5 (45). С. 568–572.

9. Іванова А. Особливості забезпечення соціального захисту в умовах децентралізації бюджетних повноважень. Світ фінансів. 2021. № 1 (66). С. 38-47.
10. Кадикало О.І. Особливості нормативно-правового забезпечення соціального захисту окремих верств населення в Україні. Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. 2021. № 3. С. 126-129.
11. Клименко А.Л. Соціальний захист і соціальне забезпечення в умовах євроінтеграції України: окремі аспекти. Теорія і практика правознавства. 2017. Вип. 2 (12). С. 1-10.
12. Костюк В. Проблеми гармонізації законодавства України щодо прав осіб з інвалідністю з відповідними стандартами Європейського Союзу. Право України. 2016. № 8. С. 47–54.
13. Котикова А.І., Бабич М.М., Циноборенко А.С. Проблеми реалізації регіональної політики соціального захисту в умовах Євроінтеграції: пенсійне забезпечення. Ефективна економіка. 2018. № 1.
14. Лаврик О. Соціальне страхування в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку. Економічний аналіз. 2021. № 2. Т. 31. С. 107–113.
15. Лесько Н.В. Адміністративно-правове забезпечення формування та реалізації державної політики у сфері захисту дітей від насильства та інших протиправних дій: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.07 Львів, 2019. 36 с.
16. Лішик О.П. Проблеми соціального захисту внутрішньо переміщених осіб в Україні. Публічне управління і адміністрування в Україні. 2019. Вип. 10. С. 86-89.
17. Малюга Л.Ю. Адаптація соціального законодавства України до законодавства Європейського Союзу: автореф. ... д-ра юрид. наук, спец.: 12.00.05 – трудове право; право соціального забезпечення. К.: Київський нац. ун-т ім. Т. Шевченка, 2020. 40 с.
18. Махортов Ю. О., Телічко Н. А. Управління системою соціального захисту в Україні в умовах впливу сучасних міжнародних економічних відносин. Інтелект XXI. 2017. № 3. С. 23–29.
19. Мельник В.П. Соціальний захист осіб з інвалідністю: теоретико-правові проблеми: автореф.... д-ра юрид. наук, спец.: 12.00.05 – трудове право; право соціального забезпечення К.: Київський нац. ун-т ім. Т. Шевченка, 2020. 35 с.
20. Мельник О. Я. Конституція України як основне джерело права соціального забезпечення: сутність, ознаки та перспективи. Часопис Національного університету «Острозька академія». 2015. № 2 (12). С. 1–5.
21. Мокрицька Н.П. Проблеми права соціального захисту: навч. посіб. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2016. 428 с.
22. Нагаєв В. М. Публічне адміністрування: електронний навчальний посібник. Харків : ХНАУ, 2018. 278 с.
23. Нечипоренко С.Д. Сутність та значення соціального страхування в системі соціального захисту населення. Агросвіт. 2017. № 6. С. 55-60.
24. Орловський О.Я., Боднарук М.І. Сучасне право соціального забезпечення: концептуальні підходи до поняття та сутності. Прикарпатський юридичний вісник. 2021. Вип. 3 (38). С. 49-53.
25. Пастух К. В. Сучасна державна регіональна політика в Україні: соціально-економічний вимір. Державне управління та місцеве самоврядування. 2019. Вип. 2 (41). С. 70–76.
26. Романюк О., Чорній Л., Рубановський К., Попович В. Система соціального захисту та соціального забезпечення в Україні. Реальний стан та перспективи реформування. Київ : Центр громадської експертизи, 2009. 104 с.
27. Рудкевич І. В. Етапи становлення та розвитку державної політики соціального захисту населення України. Інвестиції: практика та досвід. 2011. № 4. С. 99–102.
28. Сташків Б.І. Право соціального забезпечення. Загальна частина: навчальний посібник. Чернігів: ПАТ «ПВК «Десна», 2016. 692 с.
29. Ткаченко Ю. Роль держави у сфері соціального забезпечення: історичний екскурс. Підприємництво, господарство і право. 2018. № 1. С. 128–131.

30. Філіпчук В.Р. Соціальний захист населення: зміст категорії та відповідність викликам глобалізації. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2018. Вип. 20. Ч. 3. С. 106-110.
31. Фурман А. В., Підгурська М. В. Історія соціальної роботи: навчальний посібник. Тернопіль : ТНЕУ, 2014. 174 с.
32. Чорна М. Сутність права громадян на соціальний захист. Підприємництво, господарство і право. 2019. № 4. С. 151–156.
33. Ястремська О.М., Мажник Л.О. Публічне адміністрування: навчальний посібник. Харків: ХНЕУ ім. С.Кузнеця, 2015. 132 с.

9. Інформаційні ресурси в Інтернеті

https://www.pfu.gov.ua/	Пенсійний фонд України
https://nssu.gov.ua/	Національна соціальна сервісна служба України
https://www.msp.gov.ua/	Міністерство соціальної політики України
http://www.freefullpdf.com/	База даних наукових публікацій
http://www.nbuu.gov.ua	Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського
http://lib.rada.gov.ua/static/about/wellcome.html	Бібліотека Верховної Ради України
http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/title4.php3	Наукова бібліотека імені М.Максимовича Київського національного університету ім. Тараса Шевченка
https://library.ukma.edu.ua/	Наукова бібліотека Національного університету «Києво-Могилянська академія»
https://univer.km.ua/	Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова
https://www.kmu.gov.ua/	Кабінет Міністрів України
https://www.dcz.gov.ua/	Державний центр зайнятості
https://minre.gov.ua/	Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України
https://mof.gov.ua/uk	Міністерство фінансів України
https://mva.gov.ua/ua	Міністерство у справах ветеранів України